

Com a investigador, com pots treure profit de l'accés obert?

Una presentació molt breu de l'accés obert

Peter Suber <http://www.earlham.edu/~peters/hometoc.htm>

La literatura d'accés obert (OA) és digital, en línia, sense costos i no està sotmesa a cap mena de restricció derivada de drets d'autor o de concessió de llicència. Internet i el consentiment de l'autor o del titular dels drets d'autor ho fan possible.

La producció de la literatura d'accés obert no és gratuïta, encara que el cost sigui menor en comparació de la literatura publicada convencionalment. No es tracta de decidir si la literatura acadèmica es pot fer amb un cost menor; es tracta més aviat de veure que hi ha vies millors per a pagar factures que cobrar als lectors i crear barreres que impedeixin l'accés. Cada model de negoci per a pagar les factures depèn de la manera en què es faci l'accés obert.

El repositori institucional de la UOC (O2)

<http://openaccess.uoc.edu>

El repositori institucional de la UOC conté les publicacions digitals en accés obert produïdes per la UOC en les activitats de recerca, docència i gestió.

Els repositoris institucionals s'emmarquen en el canvi de paradigma que suposa el moviment d'accés obert (Open Access, OA) en la comunicació científica: impulsen l'accés lliure a la literatura científicotècnica i acadèmica i incrementen així l'impacte del treball i la visibilitat de la recerca dels investigadors i de les institucions acadèmiques i científiques.

Publicar en un repositori institucional fa que els documents dipositats en aquest siguin accessibles pels usuaris de la pròpia institució així com pels de fora, sense pràcticament cap barrera d'accés ni econòmica. Un repositori institucional és d'àmbit acadèmic, institucionalment definit, acumulatiu i perpetu, obert i interactiu.

La Política institucional d'Accés Obert de la Universitat Oberta de Catalunya, responant a les actuacions acordades pel Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC), obliga als seus investigadors (personal docent i de recerca o becariis) a publicar en accés obert mitjançant el dipòsit en repositoris institucionals o centrals. <http://hdl.handle.net/10609/4965>

ESCENARI: INVESTIGADOR DE LA UOC

Un investigador de la UOC ha estat durant un any participant en un projecte de recerca que li ha permès especialitzar-se en el seu àmbit d'estudi i aprofundir en els seus coneixements sobre aquest.

Fruit d'aquest aprofundiment, l'investigador ha decidit publicar un article científic per exposar els resultats que fins ara ha pogut obtenir així com per donar a conèixer el seu projecte de recerca. Ara bé, vol donar accés obert a aquest document alhora que vol protegir els seus drets d'autor i no sap com fer-ho.

En aquest context, si l'investigador coneix el repositori institucional de la UOC i la política que té la seva institució sobre l'Accés Obert podrà saber que publicar el seu article al repositori li pot suposar un major impacte i li pot fer augmentar la seva visibilitat. D'altra banda, amb l'assignació de les llicències Creative Commons podrà protegir els seus drets d'autor i, finalment, al guardar-se el document en una base de dades, podrà garantir la seva preservació a llarg termini.

Més informació sobre l'Accés Obert:

- Estudi comparatiu d'Alma Swan que confirma que les citacions bibliogràfiques dels articles d'accés obert són significativament més freqüents que les dels articles que no són d'accés obert de la mateixa revista i any <http://eprints.ecs.soton.ac.uk/18516/>

DIPOSITA A L'O2

Guia per al dipòsit de materials de recerca

http://cv.uoc.edu/%7Egrec_7656_w01/Guia%20GIR-O2-cat.pdf

Cerca articles de recerca i investigació

Vols conèixer què pots fer com a membre de la comunitat UOC sobre l'Accés Obert? Coneix el "Mandat institucional a la pràctica: guia ràpida per a professors i investigadors" <http://hdl.handle.net/10609/9384>

Vols conèixer les polítiques de publicació de les editorials de revistes científiques per a revistes internacionals i saber així quins drets de reproducció i arxiu tens com a autor? <http://www.sherpa.ac.uk/romeo/?la=es>

Vols conèixer aquestes mateixes polítiques però per a revistes científiques espanyoles? <http://www.accesoabierto.net/dulcinea/>

Vols conèixer els criteris de l'OAI per dipositar les prepublicacions en un arxiu d'accés obert? <http://www.openarchives.org/>

Vols trobar articles científics, pàgines web d'interès científic, prepublicacions, etc.? <http://www.scirus.com/>
<http://scholar.google.es>

Cerca Repositoris d'Accés Obert relacionats amb el teu àmbit de recerca o repositoris institucionals de determinades institucions <http://www.openoai.org/>
<http://roar.eprints.org/>

Cerca contingut amb llicències Creative Commons <http://search.creativecommons.org/?lang=ca>

Cerca articles en revistes d'accés obert al Directory of Open Access Journals <http://www.doaj.org/>

Coneix les revistes acadèmiques en obert impulsades pels Estudis de la UOC http://www.uoc.edu/portal/catala/difusio_i_publicacions/revistes_digitals/index.html

Wikipedia s'ha convertit en l'obra de referència més gran a Internet. És una enciclopèdia d'accés lliure, escrita de manera cooperativa per gent d'arreu del món. Els investigadors poden aportar una millora de la qualitat dels articles gràcies als seus coneixements avançats en el seu àmbit temàtic. <http://www.wikipedia.org/>

